OKULLAR AÇILDI

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

Sayı: 39 1960 — 75 Krş.

Şükrü İkiz

HIZIR ÜÇ SİLÂHŞÖRE KARŞI

Yazan: H.F. VEREL Çizen: YILMAZ KARACA

HAVA KARARDIĞI VE SOFRALARIN SÖLEN İÇİN HAZIRLANDIĞI SIRADA HIZIR'LA ARKADAŞLARINA YARDIMI YAAD EDEN KORSAN SARAPLARIN BULUNDUĞU MAHZENE GİRMİŞTİ.. HEYECAN İÇİNDEYDİ.. YAKALANDIĞI TAKDİRDE KELLESİ MUHAKKAK GİDECEKTİ...

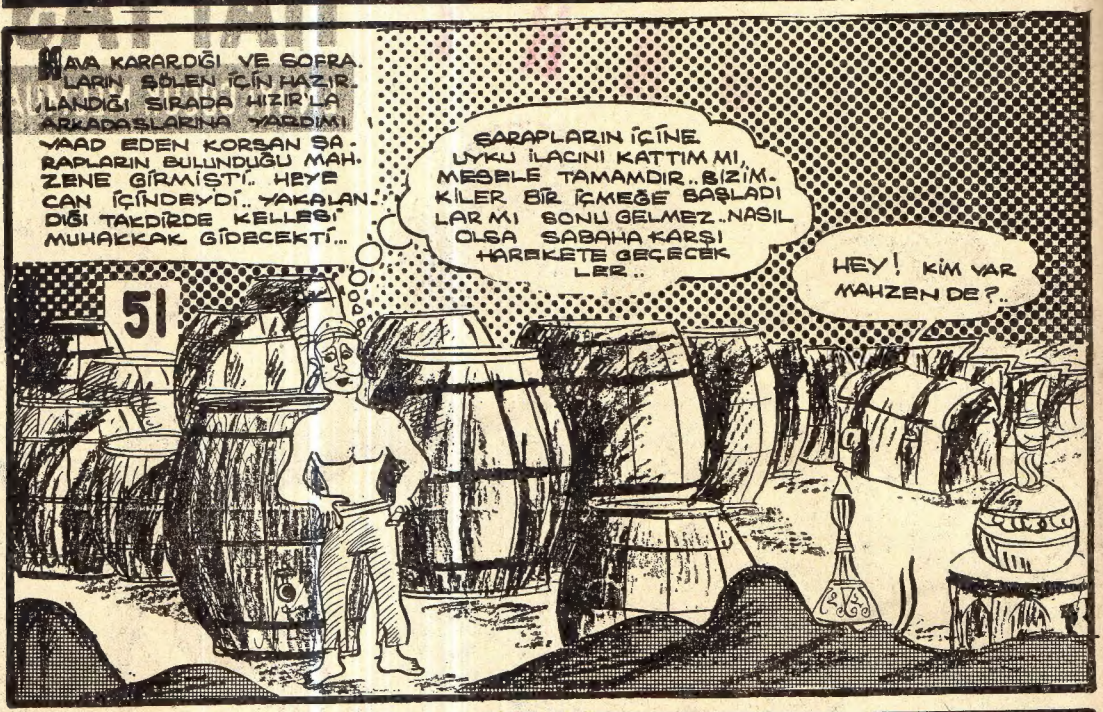

SESİ DUYUNCA KORSAN ELİNDEKİ İLACI ŞARAPLARIN İÇİNE ÇABUCAK BOCA ETTİ.

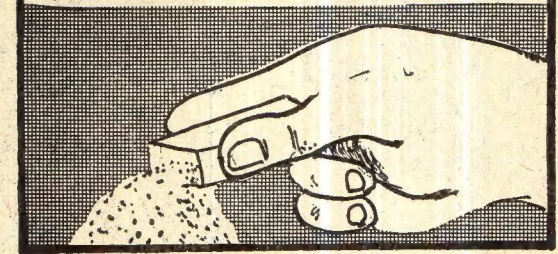

İYİLİKSEVER KORSAN BU DURUMDA SARHOŞ TAKLİDİ YAPMAKTAN BAŞKA ÇIKAR YOL BULAMADI. OLDUĞU YERE YIĞILARAK, ANLAŞILMAZ BİRTAKIM ŞEYLER MIRILDANMAĞA BAŞLADI..

MAHZENE GİREN KORSAN:

İlkokul Grupu Yazı Yarışmasında Dördüncülüğü Kazanan

Adı: Sacide BARIŞIK.
Okulu: Adapazarı, Sakarya İlkokulu, S: 5, No: 208.
Türkçe Öğretmeni: Nebahat KARAKOYUNLU.

SEVGİLİ ANNEME

O kadar yandı ki içerim anne,
Ecelin sunduğu şerbeti içtin,
Sırayı, saygıyı pek çabuk geçtin,
Bu acı kalbimi kanattı anne.

Ne çabuk hayata küserek gittin,
Sevgin ne büyük, ne çokmuş anne!
Sonbahar kucağında eriyip bittin,
Bu sızın dünyamı kararttı anne!

Günüm gece oldu, baharım hazan,
Bu gurbet gitgide artıyor anne!
Eğlenmek sırası uğrar da bazan
Hüzünle acımı yaşırım anne.

SACİDE BARIŞIK

Berrak bir gecede gökyüzünde kaç yıldız görülebilir ?

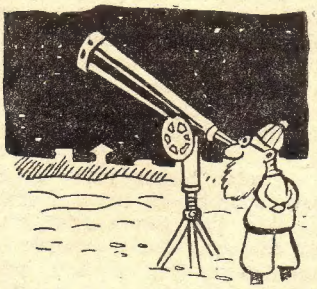

Berrak bir kış gecesi gökyüzüne bakacak olursak, birçok yıldız görürüz. Fakat çıplak gözle görünen yıldızların adedi 2.000 i geçmez. En kuvvetli teleskoplarla görünen yıldızların sayısı 40 miyon kadardır. Bu sebeple gökyüzünün haritası pek güçükle meydana getirilebilmiştir. Bu 40 milyon yıldızdan ancak pek azının dünyamıza mesafeleri tesbit edilebilmiştir. Yıldızların çoğu, dünyamızdan çok uzakta oldukları için, mesafelerini tahminî bulmak bile imkânsızdır.

Avrupa'da en çok yağmur yağan şehir neresidir?

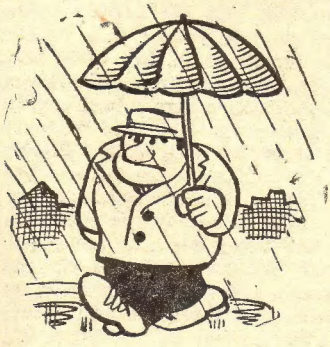

Avrupa'nın en yağmurlu şehri Norveç'te Bergen şehridir. Bu şehirde her sene ortalama olarak 300 gün yağmur yağar. Bu sebeple, Bergen'lilerin ellerinden şemsiyeleri, sırtlarından muşambaları hiç eksik olmaz.

Vücudümüzde kaç tane kemik vardır ?

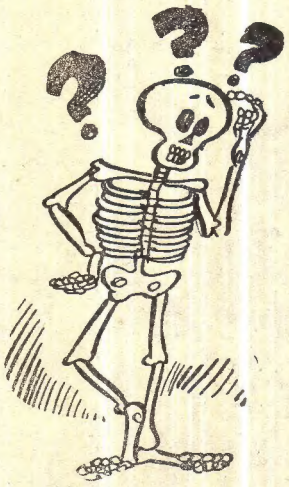

Bu sualin cevabını verirken, tek bir sayı söylemek doğru olmaz. Çünkü kemiklerimizin sayısı yaşa göre değşir. Gençlerde 206 ayrı parça kemik vardır. Yaşlılarda ise birbirine kaynayan kemikler dolayısiyle kemik sayısı azalır. Meseâ, bekemiğimizde 33 ayrı küçük kemik vardır. Bu parçaların yukarıda bulunan 24 tanesi bütün ayatımız boyunca hiç değişmediği halde; 25, 26, 27 ve 28 inci kemikler yaşlılıkta birleşerek tek bir parça meydana getirirler. Bunların altında bulunan dört kemik de zamanla birleşirler. Başımızda da, genç çağlarda 22 ayrı kemik vardır. Bunlar da yaşlandıkça aralarında birleşerek sayıca azalırlar.

Dünyanın en büyük böceği nerede yaşar?

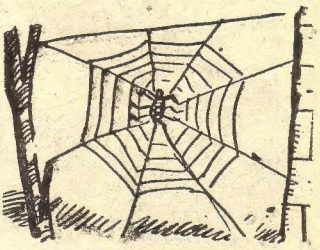

Dünyanın en büyük böceğinin boyu 25 - 30 santimetredir. Bir hamam böceğinin şeklinde olan bu böcek, Güney Amerika'da Brezilya ve Guiana'larda yaşar ve tamamiyle zararsızdır.

Büyük İşler BAŞARMAK

Hiç dünya haritası gördünüz mü? Elbette görmüşsünüzdür. Denizlere açık mavi boya vurulmuştur. Karalar da, birbirinden ayırt edilebilsinler diye renk renk boyanmıştır. Böyle bir haritaya bakınca Avrupayı, Asyayı, Afrikayı, Amerika ve Okyanusyayı, hemen görebilirsiniz... Karaların denizlerdeki kıyıları, ne kadar girintili çıkıntılıdır değil mi?...

İnsan, bu haritaya bakarken ister istemez düşünür: «Nasıl yapmışlar da böyle bütün karaların girintili çıkıntılı her köşesini ölçüp biçmişler?... Kim yapmış bu işi?...» diye şaşar kalır.

Kimler yapmış bu işi?... Nasıl adamlarmış bunlar?... Korkmadan, yılmadan, nasıl olup da bilinmedik ülkelere korkunç ve yabanî insanların yaşadıkları ülkelere kadar gidip oraları karış karış ölçmüşler?...

Müthiş adamlarmış doğrusu!...

Sahiden de öyleydiler. Meselâ bizim bugün Kristof Kolomb diye andığımız İspanyolca adiyle (Kristof Kristobal Kolon) isimli büyük denizci ve gezgin bunlardan biriydi. 1492 yılının, Ağustosunda yani bundan 450 yıl evveli üç yelkenli gemiyle denize çıktığı vakit, kestirme yoldan Hindistana gideceğini umuyordu. Ama böyle bir gezi, o çağlarda dünyanın en belâlı işiydi. Haftalar belki de aylarca su üstünde kalacağını biliyordu. Gemilerdeki tayfaları taze et ve sebze yememekten hastalığa tutulacaklar; içlerinde ölenler olacaktı. Geri kalanlar da «artık yurdumuza dönelim!» diye isyan edeceklerdi... Kristof Kolomb, ne umduysa hepsi başına geldi. Lâkin her şeye karşı koydu. Hastalığa da, isyana da, fırtınaya da göğüs gerdi ve 12 Ekim günü, yani yola çıktıktan 70 gün sonra ilk defa olarak karayı gördü.

Kolomb, İspanyollara, Hindistana giden deniz yolunu keşfettiğini söylediği ve getirdiği altınları verdiği vakit memleket bayram yaptı. Kâşif, 1493 ve 1504 yılları arasındaki seyahatlerinin hepsinde, keşfettiği Amerikayı hep Hindistan sandı ve Amerikanın güney ve orta bölümlerinde pek çok topraklara ayak bastığı halde: «Hindistanda geziniyorum!» diye sevinip durdu. Zavallı Kolomb, öldüğü zaman bile yeni bir büyük ülke keşfetmiş olduğunun, o çağın haritalarında deniz sanıldığı için boş bırakılan bu yerlere, koca bir toprak parçası kondurduğunun farkında bile değildi.

Aradan birçok yıllar geçti. Ceymis Kuk adlı bir denizciye bir gün, bir ödev verildi. Tahiti adalarına doğru gidecek ve orada demirleyip, gökteki yıldızları inceliyecekti. Kuk, gitti. Verilen ödevi yerine getirdikten sonra yelkenlisine, keyfince bir gezi yaptırmak istiyerek Yeni Zelanda adasını dolaştı. Haritalarını aldı. Sonra Avustralya adasının doğu kıyılarını gözden geçirdi. Torres Boğazından geçti. O zamana kadar Yeni Gine adasiyle Avustralya, birbirlerine bitişik sanılırdı. Kuk, bunların ikisinin, ayrı ayrı ada olduklarını meydana çıkardı ve nihayet üç yıllık bir geziden sonra memleketine döndü.

Bunları, buracıkta anlatıveriyorum ama, zavallı Kuk, bu üç yıllık gezi içinde neler çekmedi bilseniz! Tayfaları mı isyan etmedi, fırtınalarla mı boğuşmadı. Az bir zaman sonra iki gemiyle tekrar yola çıktı. Ne olursa olsun, her türlü zorluğu yenip bilinmedik ülkeler keşfetmek, dünya haritasında boş kalan yerleri, yeni renklerle boyamak istiyordu. Birkaç yıllık geziden sonra tekrar döndü ve aradan bir zaman geçince üçüncü bir geziye çıktı. Bu sefer, kuzey denizlerinde gezinmek, Alaska kıyılarına bir göz atmak niyetindeydi. Bu gezide Sandviç adalarını buldu. Alaska'da gezindi ve nihayet kış bastırınca Havai adalarına döndü. Lâkin bu adalarda, yerlilerle önce iyi geçinirlerken, sonradan, tayfalarının terbiyesizliği ve yerlilerin, âdetlerine saygı göstermemeleri yüzünden arası bozuldu ve 50 yaşlarındayken 1779 yılında yerlilerin pu-

Ceymis Kuk, Havai adalarında yerlilerin pususuna düşerek feci şekilde öldürülmüştü...

susuna düşerek öldürüldü.

Başka türlüsü de var. Bir gün Afrika'da Livingston adlı bir gezginin kaybolduğu haberi geldi. Stanley adlı bir gazeteci kalkıp bu gezgini aramağa karar verdi. Yola çıktı.

Afrikanın göbeğinde, insan ayağı basmamış ormanlarda, yamyamlar tarafından paralanmak tehlikesini göze alarak aylarca gezdi. Nihayet Livingston'u buldu. Lâkin Livingston, tekrar Avrupa'ya dönmek istemiyordu. Zencilerden pek hoşlanmıştı. Afrika'da kalmağa karar vermişti. Stanley ihtiyarlamış olarak vatanına döndü.

Bütün bunları okurken, insan düşünüyor: «Neydi bu adamların işleri? Ne arıyorlardı o hastalık ve yamyam dolu yerlerde?... Memleketlerinde rahat rahat otursalar olmaz mıydı?...»

Hayır, olmazdı. Çünkü bazı büyük insanlar vardır, onların içleri içlerine sığmaz. Onlar, kaplarına sığamıyan sular gibidir. Rahatlarını, hattâ canlarını feda ederler. Fakat büyük işler başarmak, buluşlar yapmak, dünyalar görmek isterler.

Tayyareci Lindberg de böyle değil miydi? Kendinden önce Atlas Okyanusunu geçmeğe kalkışanların çoğu kaybolup gitmişlerdi. Onlardan hiçbir haber alınamamıştı. Fakat Lindberg, bundan yılmadı. Bir gün tayyaresine atladı, Cebine birkaç paket çikolata da aldı ve yola çıktı. Tam 33 saat sonra Atlası aşmış ve Paris yakınlarında yere inmiş bulunuyordu. İlk defa olmak üzere tayyarelerin Atlas Okyanusunu aşabileceklerini ve kazasız, belâsız Amerika'dan Avrupa'ya gelebileceklerini ispat etmişti...

Daha böyle nice gözü pek ve büyük insanlar vardır.

Tanrı, her canlıya bir ömür vermiş. Bu ömrü, tırtıllar ve böcekler gibi yaşamamak, insanlara yakışır bir ömür sürmek ve bunun için de büyük işler başarmağa hazırlanmak lâzımdır. İnşallah sizler de bir gün, böyle gözü pek, büyük insanlar olursunuz...

Yavrutürk Ansiklopedisi, 1.000 sayfadan fazla tutan 2 ciltlik bir eserdir. İçinde 17 büyük bölüm, 1.000 e yakın konu, 2.000 resim, 200 harita ve 11 adet renkli ilâve tablo vardır. Her kitapçıda bulunur. Aşağıdaki adrese posta havalesiyle 50 lira yollandığı takdirde, verilen adrese, posta ücreti Yayınevimize ait olmak üzere gönderilir.

Türkiye Yayınevi

Ankara Cad. No: 36, İstanbul.

TÜRKİYE YAYINEVİ

En Son Sistem ve En Mükemmel Çocuk ve Okul Ansiklopedisi

Yavrutürk

ANSİKLOPEDİSİ

2 CİLTLİK TAKIMIN FİATI 50 LİRA

ÇOCUK Kahramanlar

FİLİZ HÜSEYİN

YAZAN: ALİ CÜLMÜT SOYCAN

Ona zayıf ve uzun boylu olduğundan Filiz Hüseyin diyorlardı. İlerliyen düşman kuvvetleri karşısında Sakarya kıyılarına kadar çekilmiş ve Polatlı havalisinde siperlerimizi hazırlıyorduk. Bölüğümüze iltihak eden köylülerden onbir yaşındaki Filiz Hüseyin cüssesine bakmaksızın askerlerle beraber çalışıyor, kağnısıyla bölüğümüze cephane, yiyecek ve silâh taşıyordu.

Her gün kağnısından iner inmez ilk işi siperlerin kazıldığı yere gitmek, terleyip yorulmuş askerlerden birinin yerine kazma sallamaktı:

«Filiz Hüseyin bırak, sen küçük ve zayıfsın, kazmayı kaldıramayıp yanlışlıkla bir yerini incitirsin sonra.»

«Kim demiş ağabey, ben küçük müyüm? Bak, nasıl sallıyorum kazmayı? Sen zayıf olduğuma bakma benim. Biz tarhana çorbasıyla büyüdük ağa.»

Hakikaten de Hüseyin cüssesinden beklenmiyecek bir kuvvetle kazma sallıyor, boş duran askerlerini yerini dolduruyordu.

Bazen ona sorarlardı:

«Peki Hüseyin, neden bu kadar çalışıyorsun, derdin, isteğin ne ki?»

«Bilmezmiş gibi soruyorsun ağam. Gâvuru altedip köyüme dönmek için çalışıyorum tabiî.»

Derken bir gün uzaktan tozlar kaldırarak ilerliyen bir takım uzun yürüyüş kolları görüldüler. Yürüyen insanları iyice farketmek güçtü. Çünkü daha çok uzaktılar. Herkeste bir merak ve telâş başladı. Atlılar koştular, gerilere haber verdiler. Telefonlar hiç durmaksızın işledi. Geriden bir takım toplar ve askerler daha geldi. Sakarya'nın kıyısına dizilmiş tepelerin ardındaki çukurluklara girdiler. Hüseyin bunlara merakla bakıyor, ne olup biteceğini tam olarak kestiremiyordu. Çünkü o daha muharebenin ne olduğunu işitmemişti bile...

Toz çıkararak ilerliyen kollar siperlerimize yaklaştıkça herkeste merak ve heyecan artıyor, sağa sola koşuşmalar fazlalaşıyordu. Artık yaklaşanlar da gözle farkedilmeye başlamışlardı. Birkaç defa askerler Filiz'e:

«Haydi küçük sen geri git, korkarsın,» dediler ama, o, hiç de buna lüzum görmeden, tepenin üzerinden gelenleri büyük bir soğukkanlılıkla seyretmeği tercih etti. Nihayet akşama doğru topçularımız ateşe başlamışlardı. Filiz, acaba mandalar gene ürktü mü, diye merak eyidordu sadece. Bir kere koşa koşa derenin içerisine, anasının yanına kadar gitti. Fakat mandalar da artık bu gürültüye alışmışlardı. Hüseyin'in anası çocuğunu görünce sevinerek:

«Aman Filiz'im, nerdesin, seni merak ediyordum,» dedi.

Hüseyin hiç oralı olmadı:

«Beni ne diye merak ediyorsun anam?... Bölüğümüzün yanındayım ben.» Sonra tekrar eski yerine gitti koşar adımlarla.

Tam yirmi iki gün devam eden muharebe boyunca Filiz siperlerimizden ayrılmadı. Yaralanlara su yetiştirdi. Ağır yaralanların taşınmasına yardımda bulundu. Askerlere cephane taşıdı. Günlerce siperlerle geridеki dere arasında mekik dokuyup durdu.

Fakat ne yazık ki, yirmi ikinci gün bir düşman mermisile şehit olan Filiz Hüseyin'in elinde cephedeki askerlere götürdüğü cephane torbası vardı.

ÖZAY ABLA ile BAŞBAŞA

İyilik yapmasını seviniz

Bir cemiyet içinde en çok sevilen ve aranan insanlar hiç şüphesiz ki iyilik etmesini sevenlerdir. İyilik yapmak insanlar arasındaki yardımlaşmanın en tabiî icaplarından biridir. Bugüne kadar kimsenin yardım görmeden ilerlediği, büyük işler başardığı duyulmamıştır. Bu veya şu şekilde herkes çevresindekilerden yardım bekler ve bu onun en tabiî hakkıdır. Her başı sıkışanın, altedemiyeceği bir engelle karşılaşanın yardım beklemesi ve bu yardımı kendisine seve seve yapanı o nisbette sevmesi kadar tabiî birşey olabilir mi ?...

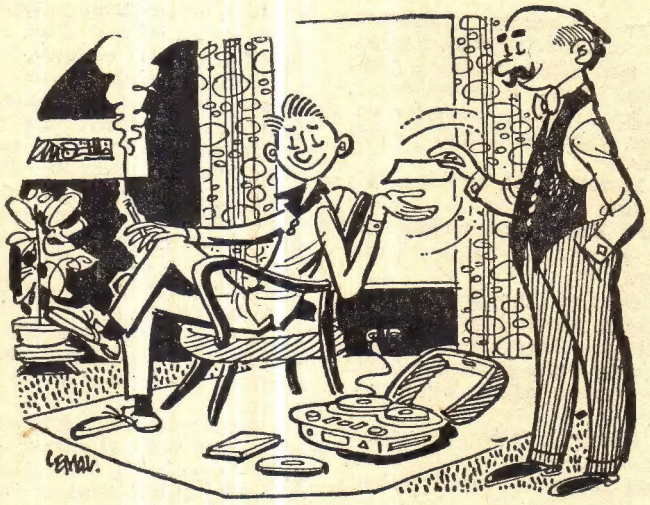

HASSAS VE DÜŞÜNCELİ OLUN

İyilik yapmak ta bir san'attır çocuklar. Yardım veya iyilik adı altında bazı hareketler faydadan çok ziyan getirir. Örneğin, genç yaşında, sapasağlam vücuduyle dinlenmeğe başlayan bir kimseye verilen para, onun çalışma hayatında bir parça daha uzaklaşmasına, dolayısıyla o şahsın bir parazit gibi başkasının sırtından geçinen bir duruma gelmesine sebep olur. Yahut zamanını sokakta oyun oynayarak geçiren ve ödevini yapmadığı için sıkışıp size gelen ve sizin ödevinizi kopya eden bir talebe de aynı durumdadır. Eğer ona ödevinizi nasıl yaptığınızı anlatır, hatta oturur bir de

HİSLERİNE HÜRMET EDİN

yardım ederseniz artık arkadaşınızı ödev yapmak zahmetinden kurtarmış, olursunuz. Böylece arkadaşınızı değil size kendisine bile faydası dokunmayan bir insan haline girer.

KARŞINIZDAKİNİN

İyilik etmenin de bir yolu vardır. Birine bir faydanız dokunacağını anlarsanız, bunu bütün dünyaya ilân eder gibi yapmayın. Karda, yağmurda paltosuz dolaşan bir arkadaşınıza eski ceketinizi vemeniz onu ne kadar memnun eder değil mi? Eğer ceketinizi ona verirken bu iyiliği sizin yaptığınızı belli etmez, arkadaşlarınıza da söylemezseniz onun onurunu korumuş, iyilik iki kat değerlenmiş olur. Çünkü onur kadar insanların kıymetli başka birşeyleri yoktur. Onun kırılmasına meydan vermektense her türlü sefaleti ve açlığı göze alabilir.

Sevgili çocuklar, ne ekersen onu biçersin diye bir atalarsözü vardır. Bir parça düşünecek olursanız bu atalarsözünün birçok bakımlardan ne kadar büyük birer hakikat payı taşıdığını göreceksiniz. İnsanların iyiliğini düşüne düşüne, onlara iyilik yapa yapa içiniz temiz hislerle dolu, huzur içinde olacaksınız. Bir gün kendiniz muhtaç duruma düştüğünüzde, yardım elinin hiç ummadığınız bir yerden uzandığını sizi tutup ışığa çıkardığını göreceksiniz. Böylece iyiliğinizin manevî faydası yanında maddisini de hissedeceksiniz.

Özay SUNAR

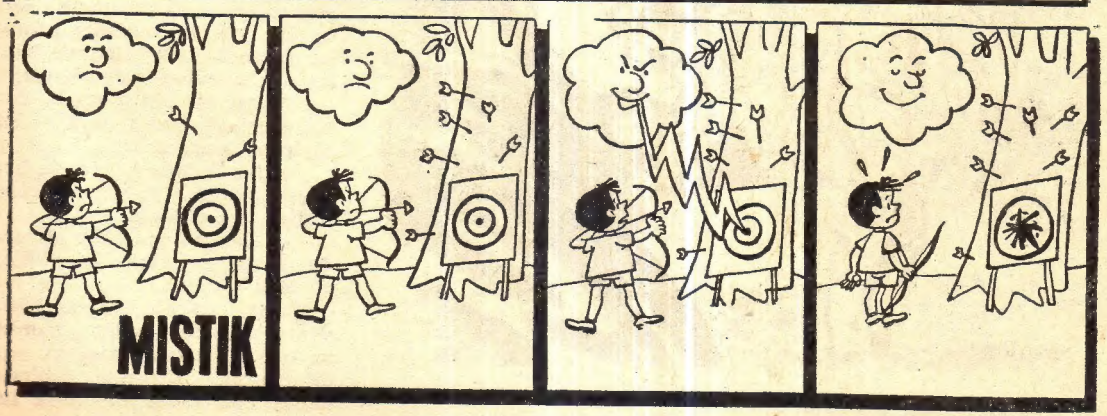

ÇOCUK HAFTASI'NIN HİSSİ ve ÖĞRETİCİ ROMANI

Öksüz Murat

YAZAN : KEMALETTİN TUĞCU

No: 4

Sonbaharın son günlerine doğru çoban ona bir haber verdi:

— Ben askere gidiyorum. Eğer çobanlık yapmak istersen gel, seni çiftlik sahibine götüreyim. Karnın daha iyi doyar. Ayağına, sırtına birşeyler verirler, eline de birkaç kuruş geçer.

Murat birgün onunla çiftliğe gitti. Orası da tenha bir yerdi? Birkaç rençberden, birkaç şehirliden başka kimse yoktu.

Gece çiftlikte kaldı. Rençberlerin yattığı büyük barakadaki tahta kerevetlerden birinde yattı. Onlar yatmadan evvel çay pişirmiş, ona da vermişlerdi.

Utanıyor, fazla konuşamıyor, hemen kızarıyordu. Fakat yavaş yavaş bu adamlara alıştı. Bir daha gidişinde onlara koca bir sepet balık götürdü. O gün çiftlik sahibi de onu çağırdı. Çoban ertesi gün askere gidecekti. Çiftlik sahibi:

— Bana bak delikanlı, dedi. Mademki kimsen yok, gel çiftliğe. Burada yer, içer hayvanlara bakarsın.

Murat kendisine verilen altı pençeli, yüzü ağarmış bir çift kunduraya yamalı bir pantalonla bir yırtık cekete kandı. Artık çiftliğin malı olmuştu.

Koyunları dolaştırıyor, ahırları küreyordu. Sabahleyin dağa çıkarken kâhya ona yarım ekmekle biraz peynir veriyordu. Dağda koyunlar otlarken o, çoban gibi, okumağa ve okuduklarını yazmağa çalışıyordu. Çok az görmüştü ama çoban gitmeden evvel kitabın iki yaprağını sökmüş, öteki harfleri de bellemişti.

Bir kelimeyi bazen bir saatte ancak söküyordu. Ama söktüğü zaman da çok seviniyordu.

Kış bastırınca koyunları çıkartamaz oldu. O zaman çiftlikte hayvanları yemlemeğe daldı. Ne kadar hayvan varsa o bakıyor, atları tımar ediyor, sabahtan akşama kadar ayakları ıslak çalışıyordu. Çiftlik sahibi orada olursa daha çok yoruluyordu. Çünkü adam hiç göz açtırmaz, arasıra da paylardı.

— Bana bak, delikanlı!...

Birgün yine Murad'ı azarlamış, «senin gibi tenbel adamın bana lüzumu yok, yıkıl git!» demişti.

Murat hemen yattığı yere gitti. Eski yırtık gömleğini, parça parça pantalonunu giyindi. Otekileri getirip adamın önöne koydu.

Kâhya ve bütün işçiler üzüntü ile bakıyorlardı. Murat kendisine verilenleri böylece bıraktıktan sonra sırtını çevirmiş, yürümeğe başlamıştı.

Çiftlik sahibi onun haline kahkahalarla gülüyordu. Fakat bunca yıllık çiftlik kâhyası dayanamadı:

— Bey senin Allahtan korkun kalmamış, dedi. Yollayacaksan bu çocuğun hakkını ver de öyle yolla.

İşçiler homurdanıyorlardı. Çiftlik sahibi de çok şaşırmış ve üzülmüştü. Murad'ı yoldan çevirtti:

— Nereye savuşuyorsun? dedi. Senin alacağın yok mu?

— Bey, sen beni kovdun, ben de gidiyorum.

— Oğlum ben sana şaka yaptım. Ben senden memnunum. Çok çalışkan hem de temiz yürekli bir çocuksun. Bak önümüz bayram. Kâhya ile seni şehre de yollıyacağım. Sana bir kat yeni urba, yeni papuç alacağız. Haydi, otur bakayım, güzel güzel işlerini gör.

Çiftlik sahibi okadar iyi bir insan değildi. Elinden geldiği kadar işçinin parasını keser, onlara kötü muamele ederdi. Bu yüzden bulduğu adamlar yanında fazla kalmıyor, başka bir iş bulup gidiyorlardı.

Murat saf bir çocuktu. Daha insanları tanımıyordu. Ne söylense inanıyordu.

O kış ihtiyar kâhya ile hemen hemen yalnız o kaldı. Kâhya ona sık sık:

— Gözünü aç oğlum, diyordu. İnsan emeğinin karşılığını görmeli, derdi.

Murat, çiftlikte ihtiyar kâhyanın ölümüne kadar kalmış ve ondan, hayata dair çok şey öğrenmişti. Bir gün, cebinde onbeş lira kadar bir para ile

OKULLAR AÇILDI

Bak, okullar açıldı,
Dalga dalga bayraklar!
Yurda hayat saçıldı,
Cıvıl cıvıl sokaklar!

Ne güzeldir ah bu ses,
Ona kulak verelim!
Alırız rahat nefes,
Bir okula girelim!

Çiçek gibi her taraf,
Açıldı bak içimiz!
Ah ne hoştur bu tavaf,
Çok yapalım onu biz!

Sönmez bir meş'aledir,
Her öğretmen okulda!
Çocuklar eleledir,
"Ülkü" ye giden yolda!

Nasıl inanmaz insan,
"Mutlu, büyük yarın"a ?
Dönecektir bu vatan,
"Zambaklar Diyarı" na !

F. Cemâl Oğuz ÖCAL

çiftlikten ayrılmış, çocukluğunu yaşadığı kulübenin yolunu tutmuştu.

Son birkaç kulübenin de çatısı çökmüştü. Ortada canlı bir insan görünmüyor, tepenin arkasındaki küçük mezarlıkta bir kaç yontulmamış taş, vaktiyle orada insanların yaşamış olduğunu anlatıyordu. Kıyıda bir - iki kayık enkazı, yollarda işe yaramadığı, artık sürüklenemiyeceği için atılmış bir kundura teki...

Murat çok mahzun oldu. Artık burada kimse yaşamıyordu. Burada kimse oturamazdı. Bir sandal ele geçirmek, balık tutarak, insanlardan uzak yaşamak düşüncesi yersizdi. Burada tek başına yaşayamazdı. İçine bir korku da düşmüştü.

Salim Reis'in kulübesine bir daha uğradı. Orada on seneye yakın bir ömür geçirmişti. Şimdi dünyayı biraz daha iyi anladığı için, bu çocukluğun çok büyük mahrumiyetler içinde geçmiş olduğunu düşünüyordu. Hemen hemen ona giyecek hiçbir şey alınmamıştı. Ayağı ayakkabı yüzü görmemişti. Yediği, balık çorbası, balık kızartması, saçta pişmiş hamur, buradaki hayatın ne kadar zavallı olduğunu göstermişti.

Bu insanların hakkı vardı. Burada, büyük şehre pek yakın olan bu yerde yaşamak, aptallıktı.

Fakat ne yapacak, nerede yaşıyacak, nasıl para kazanacaktı ?

Birkaç defa kâhya ile beraber gittiği o büyük şehir, onu şaşırtıyor, inasn kalabalığı onu ürkütüyordu.

Kıyıda saatlerce oturduktan sonra, Kavağa doğru yürümeğe başladı. Bitmez tükenmez bir yol... İki saat sonra iskeleye gelmişti. Karnı acıkmıştı. Ekmekle peynir aldı. İskelede yedi. Susadı. Su bile para ile içiliyordu.

Vapura bindi. Baş tarafta oturdu. İstanbul'a doğru giderken, iki taraflı iskeleleri seyre basladı. İnsanlar gülüyor, şakaaşıyor, eğleniyor, hiç korkmuyorlardı. Onun içinde sonsuz bir yalnızlık ve herşeyden korkma vardı. Zavallı öksüz Murat !

Uzun süren yolculuktan sonra acemi acemi Köprü'ye çıktı. Kâhya ile beraber gezdiği Yenicamiyi tanıdı. O tarafa yürüdü. Akşam çok yakındı. Rastgele yürüyerek, insanların çoluk çocuk oturdukları parka girdi. Bir sıranın ucuna korka korka oturdu.

Orada akşam karanlığına kadar kaldı. Meydan ve karşıdaki yol yavaş yavaş tenhalaştı. İnsanlar çekilip evlerine gidiyordu. Onun kimsesi ve evi yoktu.

Garip garip düşünürken, arkasından bir ses:

(Devamı gelecek sayıda)

KISSADAN HİSSE

AKILLI ÇIRAK

Kendisine müşteri süsü veren bir hırsız, bir dükkândan muhtelif şeyler alıp, savuşmuştu. Birkaç gün sonra kıyafet değiştirerek aynı dükkâna bir daha uğradı. Çırağı dükkânda yalnız bulunca, onu lâfa tutup, sonra da dükkânı soymak için, çırağın yanına yaklaştı. Sesine mümkün mertebe yumuşak bir ton vermeye çalışarak:

— «Evlâdım,» dedi. «Ustan nereye gitti?»

Çırak hırsızı tanımıştı... Fakat onu yakalamak için gücü yetişmezdi ki... Düşündü taşındı... Nihayet onu korkutup kaçırmak için, şu güzel çareyi buldu... Hırsızın sualine, gayet soğukkanlılıkla, şu şekilde cevap verdi:

— «Geçende dükkânımızdan eşya çarpan adam geri geldi,» diye polise haber vermeye gitti!...»

Tabî bu sözleri işiten hırsız orada, daha fazla kalamadı... Hemen dükkândan sıvıştı...

Akıl akıldan üstündür. Bu sözü hiçbir zaman kafamızdan çıkarmayınız... Ve ona göre ayağınızı denk atınız...

Simitçi Arif

YAZAN: ÜNVER SIVACIOĞLU

Yakındaki fırına taze çıkan simiterden almak için gittiğimde nerden baksanız yaşının on oniki olduğuna kani olacağınız bir çocuk ustaya yalvarmaktaydı:

— Ne olur usta elli tane ver, satar parasını getiririm. Us tabir taraftan simitleri çıkarıyor bir taraftan da isteksiz isteksiz cevap veriyordu:

— Olmaz oğlum kimin nesi olduğunu bilmeden kimseye vermem.

— Usta benim kimsem yok ki.

— Hiç kimseyi tanımıyor musun, akraban filanda mı yok?

— Annemden başka kimsem yok o da ihtiyar. Ara sıra yakınımızdaki çamaşıra gidiyor.

Sözünü birden kesti. Başını önüne eğdi. Üstündeki üstüste yamalı entarisine pantolonuna baktı sonra durgun titrek titrek konuştu:

— Bunları da geçen sene o bey vermişti. İlkokulun son sınıfındaydım. Annem bozarak bana göre yaptı.

Durduğum yerde onu dinliyordum. Alaburos tıraş olmuş, üstündeki elbiselerin yamalı bazı taraflarının yağ lekeli olmasına rağmen eli yüzü temizdi. Konuşmasında insana sözlerinin doğru olduğuna inandıcı bir masumluk vardı. Lâkin usta, satması için bir türlü simit vermiyordu. Çocuk durup yalvarıyordu:

— Yirmi beş tane versen olmaz mı usta?

— On tane bile vermem.

— Bir işin yok mu onu yapayım.

Usta elindeki küreği bırakırken kızgın kızgın konuştu:

— Yok; sen ne lâf anlamaz çocukmuşsun; yapılacak işim de yok simit de vermem. Hem sen bu işi yapamazsın.

Çaresizlik içindebaşını önüne eğdi. Son ümidi de buydu herhaldede ki kızarmış susamlı simitlere baktı baktı gözleri yaşardı.

Sabahın bu erken saatinde kendi akranlarının mışıl mışıl uyuduğu zamanda kimbilir nasıl sevinerek yataktan fırlamış soluk soluğa fırına gelmişti.

İhtiyar bir annesinden başka hiç kimsesi olmıyan bu masum, öksüzün simit satarak kazanacağı birkaç kuruşla akşam eve giderken ekmek, katık götürmekistediğini içim sızlıyarak ustayla aralarında geçen konuşmadan anladım.

Yavaş yavaş yanına yaklaştım. Elimi kısa saçlarında gezdirirken konuşmaya başladım:

— Senin ismin ne?

— Arif efendim.

— Simit misatmak istiyorsun?

Gözlerinde birden bir pırıltı peydah oldu. Yüzüne tatlı bir tebessüm yayıldı. Küçücük kalbinde beliren bir ümidin heyecanıyla acele acele cevap verdi:

— Simit mi satmak istiyor usta vermiyor. Beni kimse de tanımıyor ki o bana alıversin. Vallahi satıp parasını getireceğim.

— Satabilir misin?

— Satarım ya efendim. İsterseniz bir bağırayım.

Onu daha fazla lâfa tutmak istemedim. Onun sevindiğini, akşam eve giderken ihtiyar annesine ekmek, katık götürdüğünü görmeği en az onun kadar arzu ediyordum. Çıkardığım parayı ustaya veriken:

— Al usta kapora ne kadar isterse o kadar simit ver ben ona kefilim, dedim.

.....

Akşam ezanı olmuştu. Sofraya oturmuş yemek yiyorduk. Kapı ardı ardına vuruldu. Oğlum kapıyı açtığında sabahki fırıncıya yalvaran sesi duydum:

— Beyefendi evde mi?

Hemen kalkarak kapıya gittim.

İçindeki sevinci gizleyemeyen bir sesle konuştu.

— Özür dilerim rahatsız ettim. Tam yüz simit sattım.

Sözünü bitirir bitirmez elindeki iki kese kâğıdından bir tanesini bana uzatırken diğer eliyle sabah fırıncıya verdiğim parayı uzattı.

Gördüğü iyiliğe maddî kıymeti az fakat manevî kıymeti çok olan bir hediye ile mukabele etmek istiyordu. Hediyesini ve borcunu alırken sordum:

— Her gün satacak mısın artık?

— Evet satacağım. Usta simit verecek artık.

Eve geç kaldığı için daha fazla lâfa tutmak istemedim. Kenarda duran iki ekmek ile kese kâğıdını kucağına alıp ilerdeki köşeyi dönünceye kadar arkasından seyrettim.

Akşama kadar gezerek sattığı simitlerden kazandığı para ile ihtiyar annesine ekmek, katık götüren bu yavruya imrenerek baktım, baktım.

— Sen ne lâf anlamaz çocukmuşsun ...

YILDIRIM KAPTAN

Zippi'ni Oyunu

ELEKTRUM GEZEGENİNDEKİ AŞİLERİN REİSİ KİRSTEN İLE YILDIRIM KAPTAN KARŞI KARŞIYADIR...

39

KİRSTEN TABANCASINI DOĞRULTTU

KIPIRDAMA! SANA GÜVENİM YOK. BAŞKA BİR ŞEY YAPALIM...

® © 1960 by John F. Dille Co. Distributed by National Newspaper Syndicate

ANTLAŞMAYI OMUZUNDA DURAN ROBOT KUŞA VER O GETİRSİN..

TAMAM! BENDE SENDEN BUNU BEKLİYORDUM...

BABA ZİPPİ'Yİ BURAYA YOLLAMA KİRSTİN ONU ÖLDÜRÜR!...

SEN KARIŞMA KIZIM..

ZİPPİ BU MEKTUBU PİPERE GÖTÜR.

HAYDİ UÇ ZİPPİ..

® © 1960 by John F. Dille Co. Distributed by National Newspaper Syndicate

DİKKATLİ OL! DİKKAT DİKKAT

EYVAH NE YAPIYORSUN YILDIRIM? "DİKKAT" KELİMESİ ZİPPİ'Yİ KONTROL EDİLEMEZ

HALE GETİRECEK

39/1

ZİPPİ DİKKAT KELİMESİNİ DUYUNCA ÇILGIN GİBİ ETRAFA SALDIRMAĞA BAŞLADI...

AL ŞU DELİ KUŞU BAŞIMDAN YILDIRIM KAPTAN!

DİKKAT

BUUM!

®, © 1960 by John F. Dille Co.
Distributed by National Newspaper Syndicate

ZİPPİ

"DİKKAT" KELİMESİNİ YENİDEN DUYUNCA BÜSBÜTÜN DELİYE DÖNDÜ...

BU KUŞU HAKLAMAK LÂZIM..

HAYIR

39/2

®, © 1960 by John F. Dille Co
Distributed by National Newspaper Syndicate

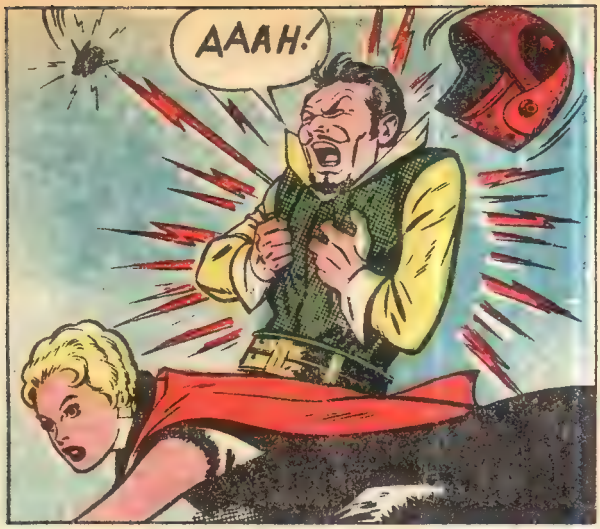

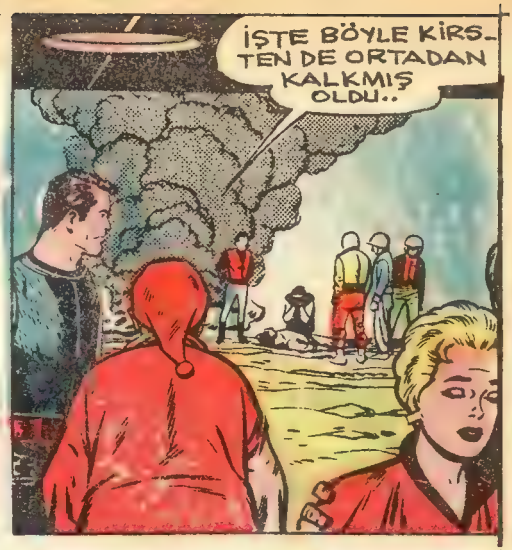

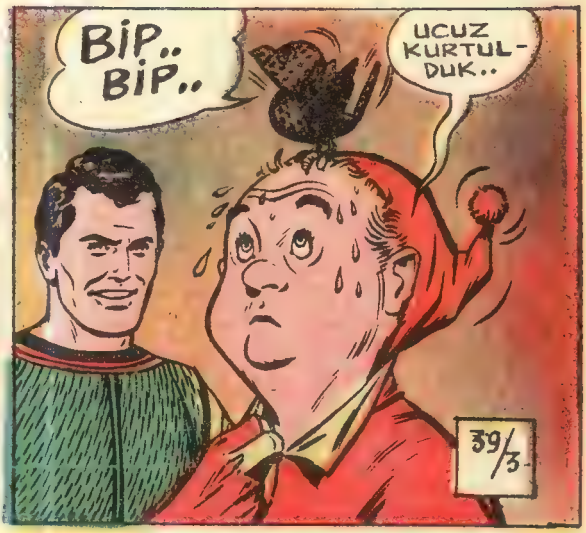

BİR HAFTA SONRA YILDIRIM KAPTANİN DÜNYAYA DÖNMESİ İÇİN BİR UÇAK HAZIRLANDI...

R. © 1960 by John F. Dille Co
Distributed by National Newspaper Syndicate

R. © 1960 by John F. Dille Co
Distributed by National Newspaper Syndicate

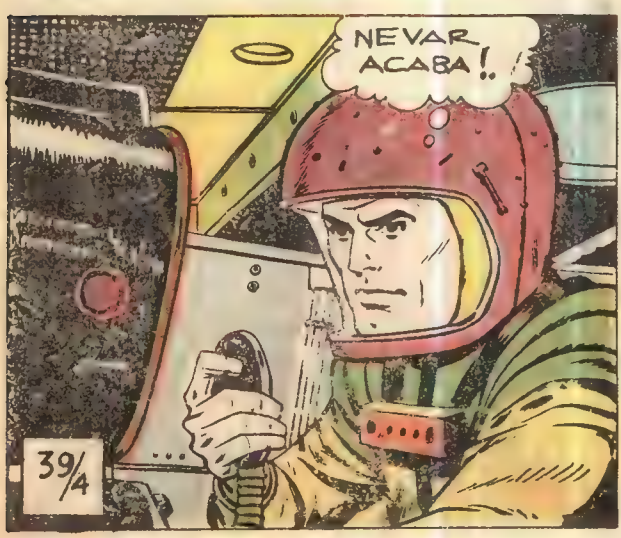

BURADAN UZAK OLMAYAN BİR LABARATUARDA..
BU KADAR HIZLI KOŞARSAM DURMAM İMKÂNSIZ! YAVAŞLATIN DOKTOR, YOKSA MAHVOLACAĞIM!
20.000
40.000
100.000
ŞİMŞEK POLİS
GORİLE KARŞI
BUNA BİR KAHKAHA CEVAP VERDİ. SÜR'ATTE ARTTI..
HA-HA! FAYDASIZ ŞİMŞEK POLİS! ARTIK BİR KAÇ ŞEY ÖĞRENME ZAMANIN GELDİ!.....
BİR KERE BURAYA BENİM İLÂNIMI OKUYARAK GELDİN. BEN DR. HIRACH HIZINI İLMİ OLARAK ÖLÇECEKTİM!
ZATEN DR. HIRACH BENİM UYDURMAMDI.. TUZAĞIMA DÜŞTÜN!
İCADIM SÜR'ATİNİ ÖLÇMEK İÇİN DEĞİL.. SENİ MAHVETMEK İÇİN ŞİMŞEK!

SENİN SONUNU SEYREDECEĞİM! ŞİMDİLİK YAPACAK BAŞKA İŞLERİM VAR..
3
KURTULMAĞA ÇALIŞIYORDUM AMA..
GİTTİKÇE HIZLANIYORUM.. IŞIK BENİ BU TEKERLEK ÜZERİNDEN AYIRMIYOR!
ZAYIFLIYORUM.. HİÇKİMSE BU SÜRATLE GİDEMEZ.. AMA MÜCADELE ETMELİYİM!..
ŞİMŞEK POLİSİN BU TEHLİKELİ DURUMA GİRMESİNE BAZI HADİSELER SEBEP OLMUŞTU..
O SIRADA DR. HIRAÇH[illegible] MEMLE[illegible]TI[illegible]DA..
ESRARENGİZ HIRSIZ ÇETESİ MOHRU'DA TAHRİBAT YAPTI..
NEDEN BUNLARIN İCABINA BAKMIYORUZ?
39/6

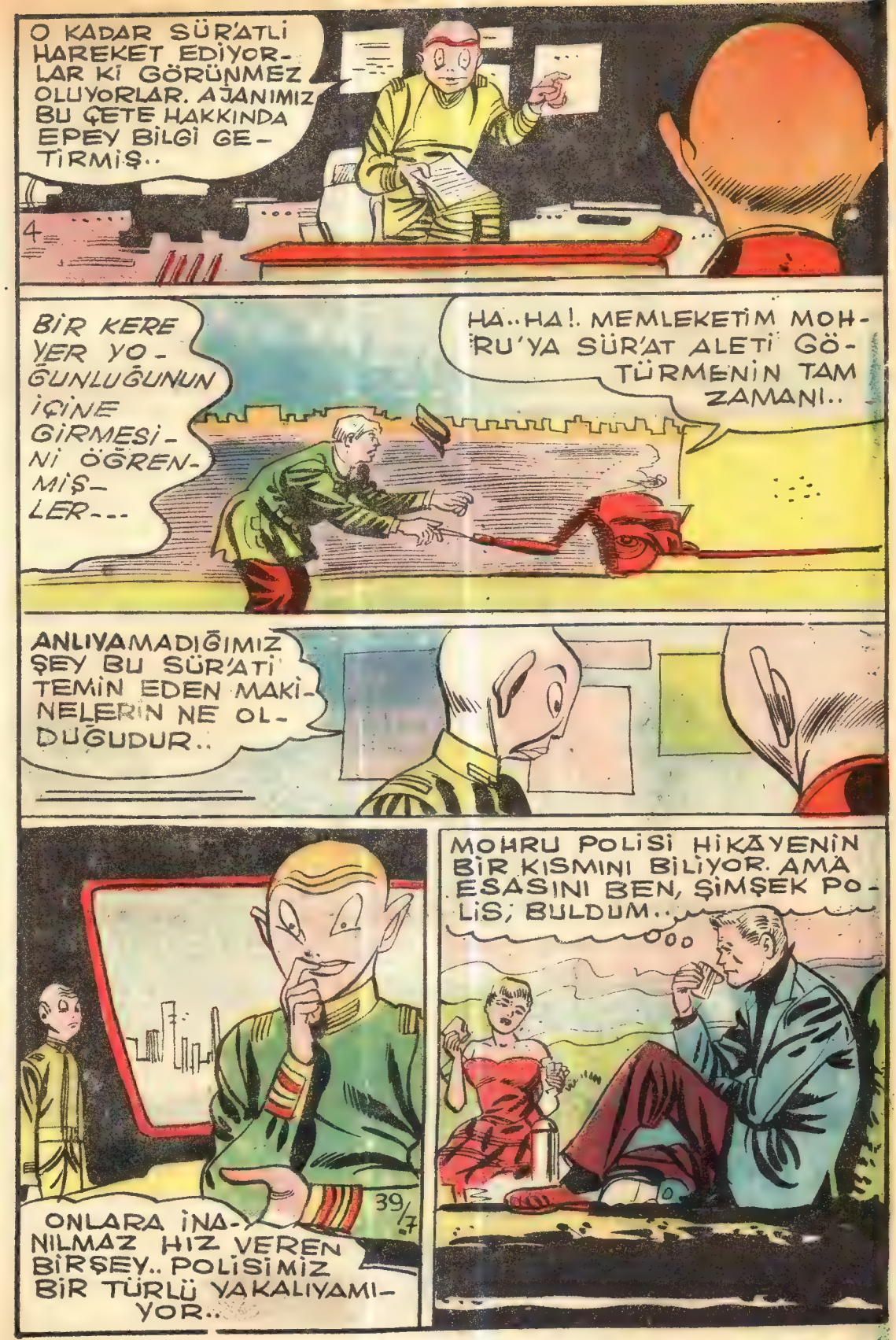
O KADAR SÜR'ATLİ HAREKET EDİYORLAR Kİ GÖRÜNMEZ OLUYORLAR. AJANIMIZ BU ÇETE HAKKINDA EPEY BİLGİ GETİRMİŞ..
4
BİR KERE YER YOĞUNLUĞUNUN İÇİNE GİRMESİNİ ÖĞRENMİŞLER...
HA..HA!. MEMLEKETİM MOHRU'YA SÜR'AT ALETİ GÖTÜRMENİN TAM ZAMANI..
ANLIYAMADIĞIMIZ ŞEY BU SÜR'ATİ TEMİN EDEN MAKİNELERİN NE OLDUĞUDUR..
ONLARA İNANILMAZ HIZ VEREN BİRŞEY.. POLİSİMİZ BİR TÜRLÜ YAKALIYAMIYOR..
MOHRU POLİSİ HİKÂYENİN BİR KISMINI BİLİYOR. AMA ESASINI BEN, ŞİMŞEK POLİS; BULDUM..

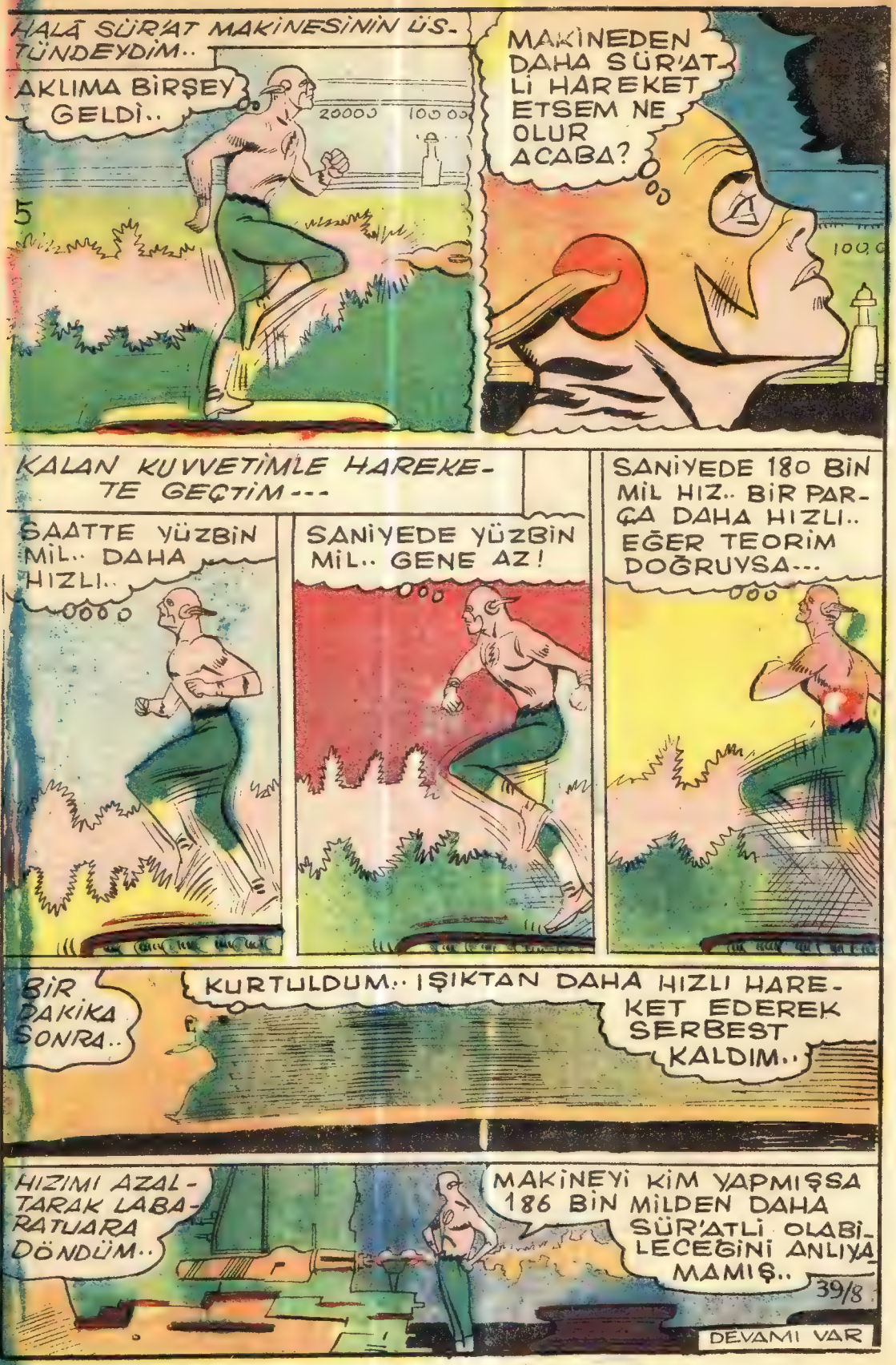
HALÂ SÜR'AT MAKİNESİNİN ÜSTÜNDEYDİM..
AKLIMA BİRŞEY GELDİ..
20000
10000
5
MAKİNEDEN DAHA SÜR'ATLİ HAREKET ETSEM NE OLUR ACABA?
10000
KALAN KUVVETİMLE HAREKETE GEÇTİM---
SAATTE YÜZBİN MİL.. DAHA HIZLI..
SANİYEDE YÜZBİN MİL.. GENE AZ!
SANİYEDE 180 BİN MİL HIZ.. BİR PARÇA DAHA HIZLI.. EĞER TEORİM DOĞRUYSA...
BİR DAKİKA SONRA..
KURTULDUM.. IŞIKTAN DAHA HIZLI HAREKET EDEREK SERBEST KALDIM..
HIZIMI AZALTARAK LABARATUARA DÖNDÜM..
MAKİNEYİ KİM YAPMIŞSA 186 BİN MİLDEN DAHA SÜR'ATLİ OLABİLECEĞİNİ ANLIYAMAMIŞ..
39/8
DEVAMI VAR

ÇOCUK HAFTASI ŞEREF KÖŞESİ

ORTAOKULDA «İFTİHAR LİSTESİ»NE GİRENLER

Nuran GUNSEL ★ Ankara, Mimar Kemal Orta Okulu 1/E, No. 345.

Mehmet ŞEN ★ Zeytinburnu Orta Okulu 1/D, No. 358.

İLKOKULUN 1-4 SINIFLARINI «PEKİYİ» DERECE İLE GEÇENLER

Ragıp KOMAN ★ Ankara, Demirlibahçe İlkokulu 3/A, No. 316.

Levent GÜLEZ ★ Sakarya, Mithatpaşa İlkokulu 4/A, No. 221.

Halûk DELEMEN ★ Fethiye, Karagedik İlkokulu S. 1, No. 86.

İLKOKULU «PEKİYİ» DERECE İLE BİTİRENLER:

37. sayımızda neşrettiğimiz ŞEREF KÖŞESİ'nde klişeler ile resim altı yazıları yer değiştirerek çıktığından, bu sayımızda yanlışlığı düzelterek ve özür dileyerek yeniden basıyoruz.

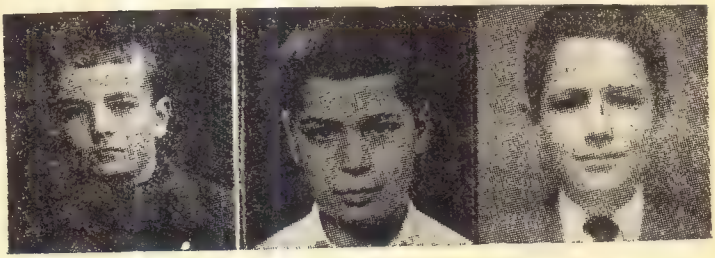

Derya ERÇETİN ★ Yedikule İlkokulu S:5, No. 147.

Mustafa İlhan ÜNGÖR ★ Fatih, Atikali O. 5/C, No. 415.

Zeki KARATAŞ ★ İzmir, Kahramanlar İlkokulu. 5/C, 1215.

A. Atılkan YÜKSEL ★ Samsun, Cumhuriyet O. 5/A, 369.

Lâle AKAR ★ Kayseri, Atatürk İlkokulu, 5/A, No. 522.

Hidayet DEMİRAĞ ★ Bolvadin, Bahçe İlkok. S. 5, No. 670.

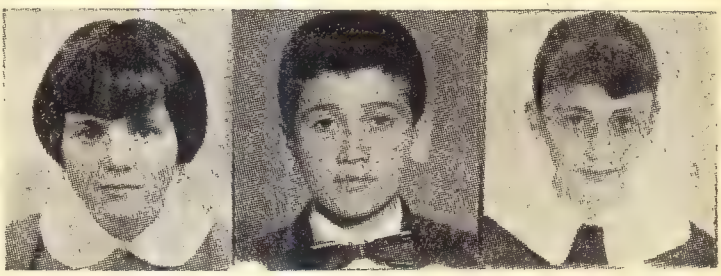

Berrin ÖZER ★ Kayseri, Atatürk İlkokulu, 5/A, No. 591.

Erdal SANIGÖK ★ Konya, Altın Çeşme İlkok. 5/A, No. 435.

Z. Ayşin DEVELİ OĞLU ★ Malatya, Sümer İlkokul, S. 5.

Şükriye GÜRİN ★ Beyazıt, Süleymaniye İlkok. 5/A, No. 360.

Gönül YAPICI ★ Beyazıt, Süleymaniye İlkok. S: 5/A, 137.

Orhan MESUTOĞLU ★ Siirt, Yeni Ilkok, 5/A, No. 291.

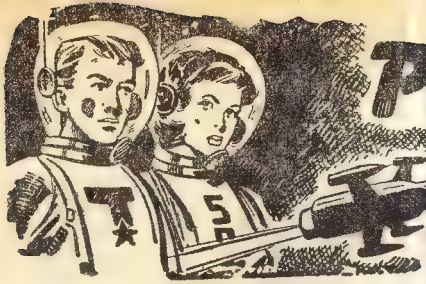

Plâstik İnsanlar ÜLKESİ

BİLGİ ve HEYECAN ROMANI

Çeviren: H. FİKRİ VEREL — 29 —

Cakson kapıyı açtı. Yaşlı bir adam duruyordu eşikte. Bembeyaz saçları vardı. Güleç yüzü emniyet vericiydi. Terbiyeli bir şekilde selâm vererek:

— «Mister Noel ile görüşecektim efendim...» dedi.

Tamam, düşündükleri doğru çıkmıştı. Noel'in istikbalinden haberi yoktu ihtiyarın.

Mac sordu:

— «Hangi hususta görüşmek istiyordunuz beyefendi?»

— «Bendeniz Profesör Ludvig'im efendim. İkinci Cihan Harbi sırasında binbir güçlüklerle Almanya'dan kaçarak buraya iltica etmiştim. Kendisinin ilim adamlarına karşı büyük saygısı veyardı mı olduğunu öğrendim de...»

— «Fakat Doktor Nole'yi bu günlerde görebilmeniz imkânsız!.»

İhtiyar Profesör gülümsedi:

— «Bunu bana söylemişlerdi. Özel bir ezkâya sahip olan Herr Doktor Nole daima odasına kapanıp çalışır ve bu kesif faaliyeti sırasında da katiyen dışarı çıkmaz, kimseyle görüşmezmiş Gerçek ilim adamı öyle olmalı... Rivayete göre yemeğini bile odasına götürürlermiş. Siz arkadaşsınız tabii...»

— «Evet efendim...»

— «Şeyyy, bir sualim olacak ama, bilmem ki buna cevap verecek misiniz?»

— «Şayet bildiğim bir şeyse niçin vermiyeyim?»

— «Doktor Nole'nin odasının asansörlü olduğu ve bir lâboratuvarla irtibatı bulunduğu doğru mu?»

Cakson bu suale bir yandan müthiş sevinmiş, bri yanadn da iyice şaşırmıştı. Mutlaka cevap vermesi gerekiyordu. İşin kaçamağına gitti:

— «Belki öyledir Profesör Ludvig... Niçin sordunuz?»

— «Karımın yüzünden! İnsan ihtiyarladıkça karısı tarafından hor görülen garip bir mahlûk haline geliyor. Ona şöyle bir odacık veriyorlar lütfen, her işini orada gör diye de azarıyorlar üstelik. İnsanlığın mutu geleceği ülküsü için hayatını vakfedenlerin sonu malesef böyle oluyor. Vatansız sayılırım ben. Bir deli çıkıpta Almanyayı mahvetmeseydi, bugün benim de muazam lâboratuvarlarım, çalışma imkânlarım bulunabilirdi. Doktor Noe'nin buluşu bizim gibler için dahiyane bir keşiftir. Odasına çekiliyor ve sonra bu oda bir özel lâboratuvara inip çıkabiliyor...»

Adamın söyledikleri acaba gerçekten doğru muydu?

Mac:

— «İçeri buyrun...» dedi. «Sizden yardım rica edeceğiz...»

— «Benden yardım mı? Alay etmeyin kuzum...»

— «Vereceğim habere üzüleceksiniz, fakat bunu söylemeğe mecburum... Doktor Nole öleli çok oldu!...» .

Profesör'ün eleri ve sesi birlikte titredi:

çalışan bu büyük insan öldü mü?»

— «Maalesef evet...»

— «Demek büyük eseri yarıda kaldı Nole'nin?. Şimdi yazdığım mektuplara neden cevap vermediğini kavrıyorum.»

— «Doktor Nole öldü, ama hayatta olması ihtimali de varit...»

— «Böyle bir şey olamaz ilim yönünden...»

— «Peki yine ilim yönün-

Dr. REŞİT GALİP

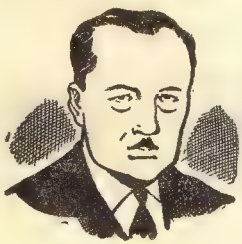

Kimdir?

Atatürk İnkilâplarına çok hizmet etmiş idealist bir memleket evlâdıdır. Kendisi Rodos'ta doğmuştur. İzmir Idadisimi (lise) bitirdikten sonra 1911'de Tıp Fakültesine girdi. 1917 yılında buradan çıktı. Daha öğrenci iken Balkan Savaşı ve I. Dünya Savaşlarına gönüllü olarak katıldı. Sonradan, akciğerlerinden rahatsızlandığı için İstanbul'a döndü. Tıp Fakültesinin tedavi kısmında asistan oldu. İstanbul Türk Ocaklarında Türkçülük çalışmalarına katılarak çok verimli bir faaliyet gösterdi. 1919'da, Türk Miletine hizmet etmek için köyden başlamanın ana şart olduğunu anlayan bu iyi vatandaş, köylerde doktorluk yapmak üzere Kütahya'nın Tavşanlı bucağına gitti. Bu sırada, Anadoluda Kurtuluş hareketi başlamıştı. Büyük vatansever ve heyecan adamı yine doktorluğu bir tarafa bırakıp, o çevrede kuruculuğunu yaptı. Dur «Müdafaa-i Hukuk» Cemiyetinin mak bilemksizin çalıştı. Hemen her gittiği yerde Türk Miletinin umumî menfaatine yarar ne yapmak gerekirse yaptı. Büyük zaferden sonra resmî ödevlerinden çekildi. Sadece Gençler Birliği ve Türk Ocakları gibi teşekküllerde vazife aldı. Büyük Millet Meclisine Aydın mebusu seçildi. 1932'de Maarif Vekili oldu. Ne yazık ki o günkü şartlar içinde çok istediği bu vazifede ancak bir yıl kalabildi. Vekâletinden ayrılınca, bütün gücü ile Tarih ve Türk Dili Tetkik Cemiyetinin çalışmalarına ömrünün bir çok yıllarını seve seve verdi. Köycülük üzerine ve köy kalkınması bakımından dikkate değer incelemelerini küçük, fakat özlü broşürlerle yayınlandı. İstanbul ve Ankara'da çıkan günlük gazetelerden bir çoğunda makaleler neşreti. Biz de Universite inkılâbına ilk mî, heyecanlı ve büyük vatanseverin ne çareki ömrü vefa etmedi. 42 yaşında iken Ankara'da zatürreeden gözlerini yumdu.

den bir insan ölmüş gibi gösterilemez mi?»

— «Kısa bir müddet için kalp durdurulup tekrar işletilebilir ama, bunu yapabilmek için de bir çok aetlere ihtiyaç vardır. Öyle olsaydı, Nole'yi gömmeden evvel meslekdaşları durumun farkına varırardı. Yahut...»

Profesör Ludvig'in alnı kırış kırış oldu. Heyecanlanmıştı, geri dönerek:

— «Bana müaade edin efendim!» dedi. «Eve vaktinde dönmeliyim. Çünkü karım işe gidip gelmekte ve kazancı ile bana bakmaktadır...»

Böyle alelâcele kaçmak isteyişi Mac'ın nazarı dikkatini çekti. Hemen koluna yapıştı:

— «Profesör Ludvig, şayet bizimle anlaşacak olursanız sizi derhal bu sefaletten kurtarabiliriz. Hattâ gerekirse Doktor Nole'nin evi ile özel lâboratuvarını da emrinize veririz.»

İhtiyarın gözleri dolu dolu oldu:

— «Bu saadete lâyık mıyım sanıyorsunuz? Almanya'dan öz vatanımdan kaçmasaydım...»

— «Hitler'in kurbanlarından olacaktınız...»

— «Hayır hayır, beni bu işin içine sokmayınız lütfen... Hitler'in ölmediğini biliyorsunuz değil mi?»

— «Buna inanmıyorum...»

— «Hitler'in kokusu buralarda bile var... Evime gitmeliyim, karım yemek vermez sonra...»

— «Demek rahatı tepiyorsunuz?»

— «Sizin kim olduğunuzu öğrenebilir miyim?»

Bu suali konuşmaları içerden takipe den Başkan Burson cevaplandırdı:

— «Beynelmilel Sulh Teşkilâtı'nın bir üyesi!»

İhtiyar geri dönerek bu sözleri söyleyen adama baktı. Hafızasını yokladı:

— «Sizi tanıyacak gibi oluyorum...»

— «Bombalar altındaki Alman şehirlerinde birini düşünün bakalım...»

— «Siz... Fakat Allah bu göçüp gitmeğe hazırlanırken bu mucize olacak mıydı? Siz... Siz Burson'sunuz değil mi?»

— «Evet, yaranızı saran ve size dolar vererek Almanya'dan kaçmanızı temin eden dostunuz Burson...»

— «Hitler'in gizli düşmanı, ele geçmeyen ajan!...»

(Devamı gelecek sayıda)

Hayvanlar ALEMİ

ARI

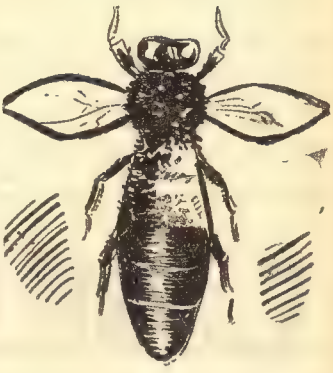

Arı dakikada altı yumurtadan 3,000 yumurta yumurtlıyabilir. Bu yumurtalardan çıkan yavruları özel dadılar büyüyünceye kadar beslerler. Düşününüz bir kere, bir kovanda böyle her gün 3,000 yavru doğsa, ayda 9,000 eder. Ya senede ne kadar eder? diye hesaplamağa kalkmayınız. Çünkü bir arının hayatı tam iki aydır.

Arı nihayet yarım parmak büyüklüğünde bir hayvandır. Ama, değme hyvanların, hattâ insanın yapamadıkları işi yapar. Bir kere birbirlerine gayet bağlıdırlar. Aralarında, hiç şaşmıyan bir iş bölümü vardır. Okadar intizamla çalışırlar ki, bu bakımdan insanlardan çok üstündürler.

Bir arı kovanının duvarlarında on binlerce, yüz binlerce küçük gözler vardır. Bu gözlerin çoğuna kovan halkına aylarca yetecek yiyecek istif edilmiştir. Ortada Bey arı ve onun adamları için ayrılmış başka gözler vardır. Bu gözlerde onlar için özel yiyecekler bulunur. Aşağı yukarı on bin kadar göz yumurtalara ayrılmıştır. Yavrular burada doğar. Buradan başka gözere geçirilir, orada dadıları tarafından yetiştirilip büyütülürler.

Bu kadar kusursuz büyük bir kovanı ancak bal arıları yaparlar. Bazan bunlrın elleri bini bir kovanda yaşar. Kendi başlarına kırlrda yuva kuranlar ise yaban arılarıdır.

Arıların bütün çalışmaları birbirleri içindir. Her birinin işi ayrılmıştır. Ameleler, beyler, erkek arılar olmak üzere üç bölüme ayrılırlar. Ameleler dişi arılardır. Ama bunlara tam dişi de denemez. Hadımdırlar. Yani cinsiyetleri yoktur. Vücutleri bir kimya lâboratuvarına benzer. Çiçeklerden topladıkları özleri durmadan bal haline getirirler. Bir taraftan da beylere mahsus özel yiyeceklerle, baldan balmumu yaparlar. Amele arıların işleri çoktur. Büyümüş yavruları beslemek, kovanın temizliğine bakmak, yabancıların hücumuna karşı korumak, onların sayısız işlerinden birkaçıdır.

Bey arı, asıl ismile arı, dişidir. Vazifesi durmadan yumurta yapmaktır. Bir kovanda birden fazla bey arı olamaz. Olursa bir tek kalıncaya kadar döğüşür ve birbirlerini öldürürler.

Erkek arılar en talihsiz arılardır. Vazifeleri kraliçe arıya eş olmaktır. Vücutlerinde bal yapacak tertibat yoktur. Kendilerini korumak için iğneleri bile yoktur. Kovanda yiyecek azaldığı zaman, yahut ta kraliçe arıya eşlik vazifeleri bittiği zaman amele arılar bunlarınüzerine toplanıp bin bir işkence ile öldürürler.

Dünyanın 4 Köşesinden

Örümcek ağını nasıl örer?

Örümcekler ağlarını, ağızlarından çıkardıkları bir cins ipekle örerler. Örümcek, bu ipeğin bir ucunu bir yaprağa, duvara iliştirir veya serbest bırakır. Diğer ucunu da bir yere iliştirdikten sonra, bir cambaz gibi bu ipliğin üzerinde koşup yürümeğe başlar. Ve bu ilk ipliğin üzerinden etrafa birçok yeni saplar daha uzatır. Böylece, yirmi kadar sap uzattıktan sonra, onların etrafına daire şeklinde yeni iplikler sarar ve bir ağ meydana getirir. Örümcek, ağını avlanmak için yapar. Sinek vesair böcekler, bu ağdaki yapışkan maddeye yakalanınca, bir daha kurtulamazlar. Bu ağ o kadar kuvvetlidir ki, rüzgâr ve yağmurdan bile yırtılmaz.

TARİH YAPRAKLARI

PREVEZE ZAFERİ

1538 yılında, Kanunî Sultan Süleyman devrinde ünlü Amiralimiz Barbaros Hayrettin Preveze önünde Andrea Dorya adındaki büyük hiristiyan Amiralin idaresindeki düşman donanmasını yenmişti. Barbaros üstün kuvvetteki düşman donanmasını ustaca manevrası ve emrindeki kaptan ve erlerin cesaretiyle yenmiş 28 Eylülde yapılan bu savaşı dünya rarihinde işletmişti.

TRABLUSGARP SAVAŞI

29 Eylül 1911'de, İtalyanlar, o tarihte bize bağlı olan Afrika sahillerindeki Trablusgarba ansızın saldırdılar. Rahmetli Atatürk de o tarihte Binbaşı olarak savaşa katıldı. Düşmanı birkaç defa bozdu. Fakat İstanbul'dan zamanında yardım birlikleri ve silâh gönderilemediği için bu savaşı kaybettk.

KANUNİNİN HÜKÜMDARLIĞI

Zamanında Osmanlı İmparatorluğunu en kuvvetli bir duruma getiren ve en geniş topraklara sahip ederek bütün dünyayı korkutan Kanunî Süleyman 30 Eylül 1566'da Osmanlı Padişahı olmuştu. Osmanlı İmparatorluğunda en fazla hükümdarlık eden odur. Padişahlığı 46 sene sürdü. Yavuzun oğlu idi.

AHMET 3 'ün TAHTTAN ÇEKİLMESİ

Zamanında Lâle devrini yaratan, edebiyat, sanat ve zevke büyük hizmetler eden ve İstanbulü güzel saraylar, köşklerle süsleyen Üçüncü Ahmet Patrona isyanı yüzünden sevgili veziri ve damadı İbrahim Paşanın ölümüne razı olduğu gibi kendisi de tahttan çekildi. Yerine Mahmut I. hükümdar oldu. (1 Ekim 1730)

ŞAİR NEDİM'İN ÖLÜMÜ

3. Ahmet devrini ve belki Türkiyenin eski şairlerin en hisli ve zarif şairi olan Nedim, Patrona isyanı sırasında ortadan kaybolmuştu. Sonradan onun 2 Ekim 1730'da öldüğü anlaşıldı.

HAYVANLARI KORUMA GÜNÜ

4 Ekim tarihi bütün dünyada hayvanları koruma günü olarak ilân edilmiştir. Bizimle birlikte yaşıyan ve bize her bakımdan fayda sağlıyan hayvanları koruma insanlığın ödevidir.

Dünyanın 4 köşesinden 1

Batı yarımküresindeki en derin göl hangisidir?

Derinliği 614 metreyi bulan Kuzey Kanada'daki Büyük Esir Gölü. Bundan sonra, en derin yeri 603 metre olan Birleşik Amerika'nın Oregon eyaletindeki Krater Gölü gelir. Maamafih dünyanın en derin gölü Sibirya'da, 1741 metreden derin olan Baykal Gölü'dür.

Su ne zaman buhar olur?

Doğrusunu isterseniz su her zaman yavaş yavaş buhar olur ve uçar. Fakat hava, soğuk olduğu zaman, suyun üzerine yaptığı baskı ile, buharın uçmasının önüne geçer. Hava sıcak olunca su meydanı boş bulur ve hemen buhar olup uçmağa başlar.

Bulut nedir?

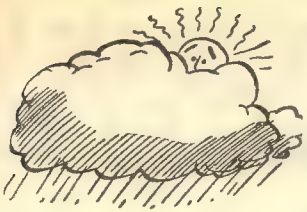

Sıcakta buhar olup uçan su tanecikleri soğukta yeniden bir araya gelirler ve ilk önce bulut olurlar. Havanın baskısı artıp daha fazla soğudukları zaman yeniden su olup dökülürler.

Dünyanın en büyük stadyomu nerededir?

En büyük stadyum, Çekoslovakya'nı nbaşkenti Prag'dadır ve 1934 te inşa edilmiştir. 240,000 seyirci alabildiği gibi, 40,000 atletin iştirak ettiği spor gösterilerine sahne olmuştur. En büyük futbol sahası Brezilya'nın başkenti Rio de Janeiro'dadır. 150,000 seyirci için inşa edilmesine rağmen, 200,000 seyirci aldığı günler olmuştur. 2,7 metrelik bir hendek, oyuncuları seyircilerden korumaktad

Kuşların güzellik kraliçesi hangisidir?

Kuşlar arasında güzellik kraliçesi seçilmek icap ederse şüphesiz bu işe lâyık olan tavus kuşudur. Tabiat bütün özeni ile bu hayvanı süslemeğe çalışmıştır.

Uzun, heybetli, büyük bir kuyruk, asil bir yüz, şık bir vücut bu hayvanı kuşların kraliçesi sırasına geçirmeğe yeter. En güzel renklerle boyanmış olan oynak ve hafif bir sorguç başını süsleyerek hayvana büsbütün göz alıcı bir hal verir. Alkım renklerindeki güzellik, en kıymetli taşların paradığı, en güzel çiçeklerin süsü bu hayvanın tüylerindeki renklerde görülebilir. Adeta, tavuş kuşu tabiatın en önemli eseridir.

SPOR TARİHİ

YAZAN : TEVFİK ÜNSİ

Olimpiyat Serbest Güreş Şampiyonlarımız

Güreşçilerimizin Roma olimpiyatlarında gösterdikleri başarı ile serbest güreşde, olimpiyat oyunlarında bugüne kadar ALTIN MADALYA alan güreşçilerimizin sayısı onbire yükseldi, bunlardan Mustafa Dağistanlı iki defa altın madalya aldı.

NASUH AKAR: 1948 olimpiyat oyunlarında, herkesin Müthiş Türk dedikleri bu usta ve kuvvetli güreşçimiz 57 kiloda ilk altın madalyayı kazanmıştı.

GAZANFER BİLGE: 62 kiloda 1948 Londra olimpiyat oyunlarında bütün rakiplerini tuş ile yene tek güreşçimizdi, bu başarısı ile herkesi hayran bıraktı, şiir gibi güreşir, süratı ve mahareti ile baş döndürdü.

CELÂL ATİK: Londra olimpiyatlarının 67 kilo şampiyonu. 73 kilodan 67 kiloya büyük fedakârlıklarla düştü ve şampiyon oldu. Onun gibi oyundan oyuna geçen göreşçi az görülmüştür.

YAŞAR DOĞU: Londrada 73 kilo şampiyonu, bir kuvvet âbidesi. Müthiş kuveti dilere destan olmuş bir pehlivan, Türk güreşinin sembolü olan adam.

HASAN GEMİCİ: 1952 Helsinki olimpiyatlarında 52 kiloda bütün rakiplerini kolaylıkla yenen efendi bir sporcu, yer güreşinde çok usta idi.

BAYRAM ŞİT: Helsinkide parlayan, sağlam, yaptığı oyunların hakkını vermesini bilen muvazeneli bir güreşçi idi.

MUSTAFA DAĞİSTANLI: Belki de dünyanın gelmiş geçmiş en büyük güreşçisi. 3 defa dünya ve iki defa Olimpiyat şampiyonu. 7 sene sırtı yere gelmiyen güreşçi. 1956 olimpiyatlarında 57, 1960 olimpiyatlarında 62 kiloda şampiyon çıkıp altın madalya aldı.

HAMİT KAPLAN: Serbest güreşte ilk ağır sıklet şampiyonumuz. 1956da bütün rakiplerini yenerek altın madalyayı aldı. 1960 da yenilmediği halde gümüş madalya aldı.

AHMET BİLEK: Romada 52 kiloda şampiyon olan hem greko romende hem de serbest güreşde dünya ikincisidir. Güreşin bütün oyunlarını bilir, efendi bir pehlivan.

HASAN GÜNGÖR: Genç ve gittikçe gelişen, ilerde daha nice şampiyonluklar alabilece bir pehlivan, Romada 79 kilo şampiyonu.

İSMET ATLI: Acı bir kuvvete sahip, 1960'a kadar şampiyon olamaması şanssızlıktan, bu defa dünyanın en usta en kuvvetli güreşçisi, yenilmez denen İranlı Tahti'yi yenerek şampiyon oldu ve serbest güreşte bugüne kadar kazandığımız altın madalya sayısını 12 ye yükseltti.

Eğlence BİLMECE BULMACA

BURNU BÜYÜK

Aylâ'lara o gün misafir gelmişti. Misafir odalarında oturuluyordu. Aylâ, gelen hanıma gözlerini dikmiş, garip garip garip bakıyordu. Bunu farkeden misafir dayanamadı:

— Kızım bana niçin öyle bakıyorsun ?

— Annem sizin için komşu teyzeye «burnu büyüktür» demişti. Onun için burnunuza bakıyorum. Hiç büyük değil de...

BİLMİYORMUŞ !

— Dün sınıfta çok dişin ağrıyordu. Bugün de ağrıyor mu?

— Bilmiyorum kardeş!

— Ay, nasıl bilmezsin?...

— Nasıl bilirim; çekilen dişim dişçide kaldı!

DOĞRU CEVAP

Öğretmen: — Oğlum, içinde süt bulunan beş şey söyle!

Öğrenci: — Peynir, tereyağ, dondurma ve iki inek.

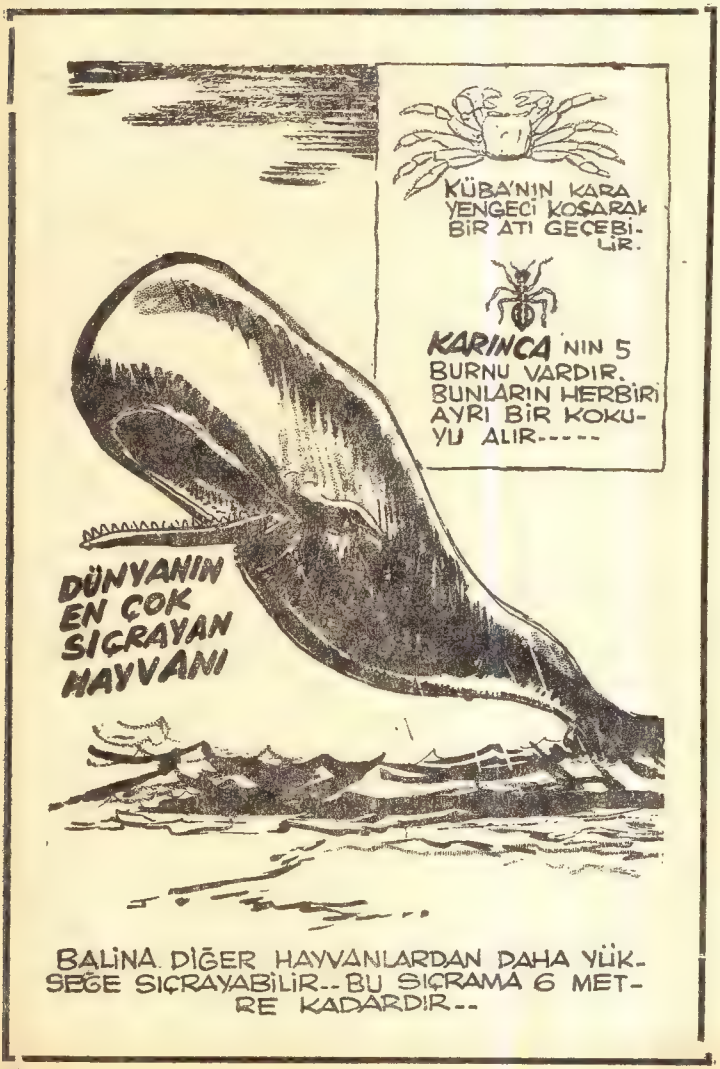

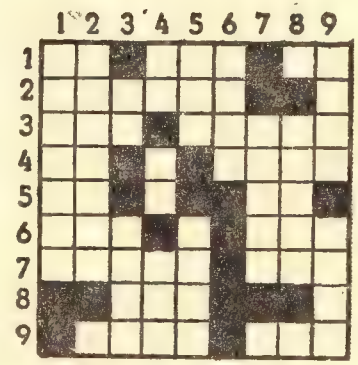

Soldan sağa doğru:

1 — Bir binek hayvanı, Bir erkek adı, Bir nota. 2 — Eşek. 3 — Doğum yardımcısı, Fotoğrafın elle yapılanı. 4 — Bir nota, Bir çeşit bıçak. 5 — Yapılacak şey, Bir nota. 6 — Pislik, Tatsız. 8 — Ruh. 9 — Sıcak, Vücuttan sızan su.

Yukarıdan aşağı doğru:

1 — Yeni dünya. 2 — Karatahta kalemi. 3 — Bir nota, Hint hükümdarı. 4 — Beyaz, Bir hayvan yemi, Tavlada bulunur. 5 — Toplum eki, Bir çiçek. 6 — Kumaş yapılan bir nesne. 7 — Deri işleyen sanatçı. 8 — Yardımlaşma ile yapılan iş. 9 — Uzüm veren bir ağaç, Yaprakları güzel kokulu bir çiçek.

GEÇEN SAYIMIZDAKİ BULMACANIN HALLİ

ÇİZME

Çocuk: — Amca, İtalya'ya gitmişsin! İtalya sahiden çizme biçiminde miydi?

— !...

Beraber GÜLELİM

GÖZLÜĞÜN FAYDASI

Küçük Alp, büyükannesinin yanına sokuldu:

— Büyükaneciğim, bu gözlüğü neden takıyorsun?

Kadıncağız gülümsedi:

— Evlâdım, yaşlılık bu... Her şeyi daha büyük görmek için...

— Şu halde büyükanneciğim, bana çikolata alırken bu gözlüğü yakma!

BOĞULSAYMIŞ!

İki arkadaş yolda karşılaştılar. Ali sordu:

— Seni havuzda boğuldu dediler.

Öbürü cevap verdi:

— Yalan söylemişler; hiç boğulsaydım, sana haber vermez miydim?

NE DERMİŞ?

Abla: — Kardeşim, sana bir tane çikolata versem, bana ne dersin?

Çetin: — Bir tane daha versene, derim!

— Şimdi çocuklarım, bir roketin nasıl atıldığını göreceksiniz!

ÖYLE İSE...

Ahmet: — Bu öğle benimle yemek yemek ister misin?

Hüseyin: — Tabii isterim.

Ahmet: — Öyleyse annene söyle, saat 12 de size geleceğim!...

DİL BİLGİSİ DERSİNDE

Derste Gündüz tahtaya kalkmıştı. Öğretmen:

— Türkçede «ben koşuyorum» dersem doğru mu, yoksa yanlış mı söylemiş olurum?

— Yanlış olur efendim.

— Neden?

— Çünkü siz oturuyorsunuz da...

NEDEN KİRLİ?

Öğretmen temizlik muayenesi yapıyordu. Sıra Hasan'a gelmişti. Öğretmen:

— Yüzün tertemiz de, neden ellerin böyle kirli bakayım?

Hasan: — Yüzümü yıkarken oldu efendim!

BİR GÖZÜ GÖRÜYORMUŞ

Küçük Çetin okula giderken, yolda bir fukara gördü. Gözlerinin kör olduğunu farkedince acıdı. Cebindeki yirmi kuruşun on kuruşunu çıkardı, tam vereceği sırada, fıkara bir gözünü aralamış eline bakar görünce:

— A, senin bir gözün görüyormuş, öyleyse al beş kuruş, dedi.

KÂFİ GELİR!

Çocuk okuldan gelmişti. Telâşla annesine seslendi:

— Çok acıktım anneciğim.

Anne: — Acele etme, bekle;

Çocuk: — Sen de bana pişmiş

Çocuk: — Sen debana pişmiş olan yarısından ver!

GÜNEŞ

— Güneşin faydaları nelerdir?

— Hava kapalı olduğundan söyliyemiyeceğim!

ÇOCUK HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAYI: 39 CİLT: 1960 - 9
28 EYLÜL 1960

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden :
CELÂL DEMİRAY

Hazırlayan :
OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan :
TÜRKİYE YAYINEVİ
Ankara Caddesi No. 36
İstanbul
Telefon : 22 37 14

Basıldığı yer :
TÜRKİYE BASIMEVİ

Klişe: Türkiye Klişe Atölyesi

Sayısı : 75 kuruş. Yıllık Abonesi (52 sayı) 39, altı aylığı 19,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır.

İlânın santimi sekiz liradır.

Bu mecmua Basın Ahlâk Yasası'na uymayı taahhüt etmiştir.

Ertuğrul Gazi Türbesi önünde Mehter Takımı ve törene iştirak edenlerden bir grup...

Ertuğrul Gazi Töreni

Osmanlı Devleti'nin ilk kurucusu Osman Gazi'nin babası Ertuğrul Gazi için her yıl Eylül'ün son veya Ekim'in ilk pazar günü Söğüt ilçesinde muhteşem bir tören yapılır. Törende, Ertuğrul Gazi'nin hayatı ve Türk milletine yaptığı unutulmaz hizmetler anlatılır. Kahramanlık, şan ve şerefle dolu mâzimiz âdeta yeniden canlanır...

YAZAN: F. CEMÂL OĞUZ ÖCAL

SEVGİLİ çocuklar! Devletimizin ilk kurucusu Osman Bey'in babası Ertuğrul Gazi'nin Söğüt ilçemizde yattığını biliyorsunuz. İşte, kahraman bir savaşçı ve büyük bir teşkilâtçı olan bu şanlı başbuğun türbesi başında, her yıl Eylül'ün son veya Ekim'in ilk Pazar günü, cidden görülmeye lâyık, muazzam ve muhteşem bir tören yapılır.

Şimdi size, köylü, şehirli onbinlerce insanın severek katıldığı bu güzel ve mânâlı törenlerden birini anlatacağım:

27 Eylül 1959, Pazar... Saat: 10... Söğüt'ün Cumhuriyet Meydanındayız... Seçkin davetlilerle vazifeliler, «Kara Keçili A-

Ertuğrul Gazi töreninden bir görünüş...

şireti»ne mensup 500 e yakın dalkılıç atı zeybek ve halk, kendilerine ayrılan yerleri aldılar.

Merasim alayı, şu şekilde tertiplenmişti:

Geleneğe göre, - atların rengi de hesaba katılarak - yaşlılar önde birinci bölüğü, orta yaşlılar ortada ikinci bölüğü, gençler sonda üçüncü bölüğü teşkil ettiler. Alayın önünde, kalkanlı ve tolgalı yiğitler, her bölüğün baş tarafından sancak, yan tarafında kudümcü ile ikişer kılıçlı sancak muhafızı bulunuyor ve bunlara (Yiğitbaşı) denilen bir zeybek kumanda ediyordu.

Bu emsalsiz dekorun ruhlarda yarattığı sonsuz heyecanı, burada tarif ve tasvire imkân yok...

Bu coşkun hava içinde asıl törenin yapılacağı alana vardık ve plânda gösterilen yerlerimizi aldık. Saat tam 11... Sabırsızlanan halk, bir bayrak gibi dalgalanıyor. İşte beklenen «ti» borusu çaldı; 3 dakikalık bir saygı duruşundan sonra, hatipler Ertuğrul Gazi'nin hayatı ve Türk milletine yaptığı unutulmaz hizmetler hakkında heyecanlı hitabelerde bulundular.

Bu güzel ve faydalı konuşmaları dinlerken, yedi asır evvelki o muhteşem cenk, cidâl, kahramanlık, şan ve şeref dolu mâzimizi yaşar gibi olduk... Göğüslerimiz gurur ve iftiharla kabardı. Türklüğümüzle, bir kere daha öğündük...

Sıra, türbenin ziyaretine gelmişti. Herkes büyük bir intizam ve sesizlikle şanlı Ertuğrul'un mübarek kabrine doğru ilerliyor. Biz de bu insan seline karışarak, ulu ceddimizi ziyaret ediyoruz.

Yemekten sonra başlayan at koşusu ile mısır odunu ve cirit oyunlarını, bambaşka bir zevk ve heyecanla seyrediyoruz. Tören safhalarının filme alınması ise, günün mânâ ve önemini büsbütün arttırıyor.

Gündüz, bu suretle ve unutulmaz hâtıralarla dolu olarak geçti. Gece, aynı konukseverlikle ağırlandıktan sonra, hükûmet konağı ve belediye önündeki şenliklerde hazır bulunarak, mutlu dakikalar geçirdik...

Biz, saat 22 ye doğru kahraman, mert, asil ve fedakâr Söğüt'lülerden, anlatılmaz bir memnunlukla ayrılırken, eğenceler bütün coşkunluğu ile devam ediyor, Ertuğrul çocuklarının gür ve erkek sesleri göklere yükseliyordu...

3

Çetin KAPTAN

ÇETİN'İN ADAŞI RESSAM AĞABEY

AFFEDERSİNİZ RESSAM ÇETİN ÖZKIRIM SİZ MİSİNİZ? BİRAZ GÖRÜŞEBİLİR MİYİZ?

BUYURUN ÇOCUKLAR ANLATIN BAKALIM!

TÜRKİYE YAYINEVİNDE RESİM ATÖLYESİNDE...

ÇETİN KAPTAN RESSAMA SEYYAHAT PROĞRAMINI ANLATIR. BUNU "ÇOCUK HAFTASI" NA ÇİZMESİNİ İSTER. ANLAŞIRLAR. ÇETİN HER GİTTİĞİ YERDEN MEKTUP YAZACAKTIR.

ÇOK GÜZEL ÇETİN KAPTAN

BİZE SİZE MUNTAZAMAN MEKTUPLA BİLDİRİRİZ AĞABEY!

HAYDİ YOLUN AÇIK OLSUN ÇETİN KAPTAN

TEŞEKKÜRLER RESSAM AĞABEY!

HAYDİ BAKALIM TOMBİK DOĞRU RIHTIMA, MARŞ.

İKİNİZE İYİ ŞANSLAR.. HER YERDE BİR TÜRK ÇOCUĞUNA YAKIŞIR ŞEKİLDE DAVRANIN.

SAĞLICAKLA KALIN DEDE. SİZE MEKTUP YAZARIZ.

ÇETİN KAPTAN, NE GÜZEL BİR GÜN DEĞİLMİ?

YOL VERİN DENİZLER ÇETİN KAPTAN GELİYOR...

- DEVAMI VAR -

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

— Bu da amma rahatına düşkün!..